RHAC

គោលការណ៍ណែនាំការពិភាក្សាវីដេអូគំនូរជីវចលសម្រាប់តំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក

ជនមានពិការភាព និង រឿងផ្លូវភេទ

amaze | Advocates for Youth — Rights. Respect. Responsibility. | UNESCO | UNFPA

អំពីគោលការណ៍ណែនាំនេះ

គោលការណ៍ណែនាំការពិភាក្សានេះ គឺជាឯកសារណែនាំមួយក្នុងចំណោមគោលការណ៍ណែនាំការពិភាក្សាទាំង៦ផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់អ្នកអប់រំទាំងអស់ក្នុងការប្រើប្រាស់ដើម្បីអប់រំដល់ក្មេងជំទង់និង
យុវវ័យទាំងអស់ឲ្យបានយល់ដឹងអំពីសុខភាពផ្លូវភេទ និងសុខភាពបន្តពូជ នៅក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក។

គោលការណ៍ណែនាំការពិភាក្សានីមួយៗបានបញ្ចូល វីដេអូគំនូរជីវចលអប់រំ សុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជ និងសិទ្ធិ ដែលប្រើប្រាស់ជាសម្ភារៈសិក្សា បន្ថែមលើផែនការមេរៀនដែលមានស្រាប់ ដើម្បីផ្តល់ពត៌មានទាក់ទងនឹងសុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជ ទៅកាន់យុវវ័យ។ ការណែនាំអំពីវីដេអូពិភាក្សានីមួយៗ រួមបញ្ចូលមាន ការណែនាំពីប្រធានបទ ការចាក់បញ្ចាំងវីដេអូ សំណួរពិភាក្សា ការផ្តល់មតិត្រលប់ សកម្មភាព ឬល្បែងពង្រឹងស្មារតី សំណួរ-ចម្លើយ។

ជនមានពិការភាព និង រឿងផ្លូវភេទ

គោលបំណង

ដើម្បីឲ្យយុវជនយល់ដឹងអំពីជនមានពិការភាពក៏មានអារម្មណ៍ផ្លូវភេទ និងមនោសញ្ចេតនាដូចជនដទៃទៀតដែរ ពួកគេក៏ចង់ដឹង ចង់ឮ ពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងស្នេហា និងរាងកាយរបស់ពួកគេ ហើយពួកគេអាចយល់អំពី និន្នាការផ្លូវភេទ តាមរយៈវីដេអូគំនូរជីវចល ព្រមទាំងចូលរួមការពិភាក្សា និងការផ្ដល់ឱកាសក្នុងការបញ្ចេញមតិ។

ដំហានស្នូល៖

ណែនាំប្រធានបទ (៥នាទី)

បង្ហាញវីដេអូគំនូរជីវចល (៤នាទី)

ការសម្របសម្រួលការពិភាក្សា និងសំនួរត្រិះរិះ (១៥នាទី

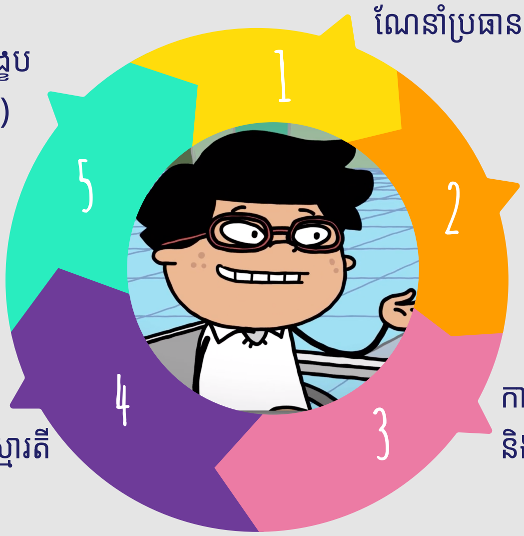

សកម្មភាពបន្ថែម ដូចជា សំណួរចម្លើយ ឬល្បែងពង្រឹងស្មារតី (១០នាទី)

បញ្ចប់សេចក្ដីដោយសង្ខេប ចំណុចសំខាន់ៗ (៥នាទី)

ក្រុមគោលដៅ៖

ក្មេងជំទង់ និងយុវវ័យ ចាប់ពីអាយុ១០ឆ្នាំ ទៅ១៨ឆ្នាំ។

រយៈពេល៖

៣០ - ៤០ នាទី

សម្ភារៈបន្ថែម

- តំណភ្ជាប់វីដេអូ៖ https://youtu.be/UeT9M0N33-Q

សម្រាប់សកម្មភាពផ្ទាល់ អ្នកនឹងត្រូវការសម្ភារៈដូចជា៖

- កុំព្យូទ័រដែលមានវីដេអូស្រាប់ ឬមានអ៊ីនធឺណេត និងឧបករណ៍បំពងសំឡេង
- ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង LCD និងអេក្រង់ ឬតុសម្រាប់ដាក់កុំព្យូទ័ររបស់អ្នក។
- ក្រដាសស្ទីគ័រ ក្រដាសរឹង ឬក្ដាខៀន និងប៊ិចចម្រុះពណ៌សម្រាប់ការពិភាក្សា

ជនមានពិការភាព និង រឿងផ្លូវភេទ

សេចក្តីផ្តើម

មនុស្សគ្រប់រូបគឺសុទ្ធតែគិតរឿងផ្លូវភេទ នេះមិនពាក់ព័ន្ធនឹងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេឡើយ។ ឥឡូវ តោះ! មើលវីដេអូដែលមានចំណងជើងថា«ជនមានពិការភាព និងរឿងផ្លូវភេទ» ដើម្បីស្វែងយល់ឲ្យកាន់តែច្បាស់ ថាតើជនមានពិការភាព គិតអំពីរឿងផ្លូវភេទ មនោសញ្ចេតនាស្នេហា សេចក្តីត្រូវការ ចំណង់ ទំនាក់ទំនងស្នេហា ប្រកបដោយផាសុខភាពដូចអ្នកដទៃដោយរបៀបណា។

សំណួរពិភាក្សា និងសំណួរត្រិះរិះ

បន្ទាប់ពីបញ្ចាំងវីដេអូ សូមដឹកនាំកិច្ចពិភាក្សាដោយប្រើសំណួរដូចខាងក្រោម។ បន្តកិច្ចពិភាក្សាទៅតាមពេលវេលាបានកំណត់ ហើយជ្រើសរើសសំណួរអាទិភាពដែលអ្នកចង់ពិភាក្សា។

១. តើអ្នកគិតយ៉ាងដូចម្តេចក្រោយពីការទស្សនាវីដេអូនេះ? តើអ្នកមានប្រតិកម្មយ៉ាងដូចម្តេចនៅពេលមើលវីដេអូនេះ?

២. តើជនមានពិការភាពជួបប្រទះនូវបញ្ហាអ្វីខ្លះ ទាក់ទងទៅនឹងរឿងមនោសញ្ចេតនាមើលចិត្តគ្នា ឬការណាត់ជួបជាមួយនរណាម្នាក់? ហើយតើពួកគេ ជម្នះឧបសគ្គទាំងនោះដោយរបៀបណា?

៣. ហេតុអ្វីបានជាវាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូប ក្នុងការរៀនអំពីការរួមភេទ និងសុខភាពផ្លូវភេទ បើទោះបីជាគាត់មានពិការភាពក៏ដោយ?

៤. តើអ្នកគួរធ្វើដូចម្តេច ប្រសិនបើមិត្តភ័ក្តិរបស់ពួកអ្នកដែលមានពិការភាព ត្រូវអ្នកដទៃវាយតម្លៃ ទាក់ទងនឹងសមត្ថភាពផ្លូវភេទ និងទំនាក់ទំនងស្នេហារបស់គេ?

៥. តើអ្វីជាគន្លឹះសំខាន់ៗដែលអ្នកបានរៀនពីវីដេអូ និងការពិភាក្សានេះ?

ចំណាំ៖

សូមលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមសកម្មពីអ្នកចូលរួមប៉ុន្តែវាក៏មិនជាបញ្ហាដែរប្រសិនបើអ្នកចូលរួមខ្លះមិនសូវមានទំនុកចិត្តក្នុងការនិយាយ - កុំបង្ខំពួកគេឱ្យឆ្លើយ ប្រសិនបើពួកគេមិនចង់។ អ្នកក៏អាចប្រើក្រដាសស្ទីកគ័រ ដើម្បីឲ្យអ្នកចូលរួមអាចសរសេរគំនិតរបស់ពួកគេដោយមិនបញ្ចេញឈ្មោះ។

អ្វីដែលគួរធ្វើ!

- គោរពនូវការបញ្ចេញមតិយោបល់របស់អ្នកចូលរួមដ៏ទៃទៀត
- ស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់
- ប្រើពាក្យពេជន៍ដែលមិនបង្ករអោយមានការរើសអើងភេទ និង យេនឌ័រ
- ផ្តល់ឱកាសឲ្យគ្រប់គ្នាបានឆ្លើយសំនួរ ឬចែករំលែកនូវការយល់ឃើញរបស់ពួកគេ
- រំលឹកអ្នកចូលរួមទាំងអស់ឱ្យគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក និងស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់

កំណត់ចំណាំពិសេសសម្រាប់មិត្តអប់រំមិត្ត៖

- ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការប្រើពាក្យពេជន៍ទាក់ទងនឹងជនមានពិការភាព។ អ្នកអាចប្រើពាក្យ 'ជនមានពិការភាព' ឬ 'សមត្ថភាពខុសគ្នា' ជាជាងប្រើពាក្យ 'ជនពិការ' ។ ទោះជាយ៉ាងណានេះក្តី វាជាការចាំបាច់ក្នុងការ ក្នុងការសួរទៅកាន់អ្នកចូលរួមពីភាសារដែលពួកគេចង់ប្រើ។
- ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ចំពោះតម្រូវការចាំបាច់របស់អ្នកចូលរួម។អ្នកចូលរួមខ្លះអាចត្រូវការការរៀបចំអោយមានភាពងាយស្រួលជូនពួកគេ ដើម្បីឲ្យពួកគេចូលរួមក្នុងការពិភាក្សា ឬសកម្មភាពផ្សេងៗបាន។ តួយ៉ាង អ្នកអាចសម្រួលទីធ្លាកន្លែងអង្គុយដល់ អ្នកចូលរួមដែលមានពិការភាព ដើម្បីឲ្យគាត់អាចធ្វើការចល័ត ឬធ្វើចលនាបាន។

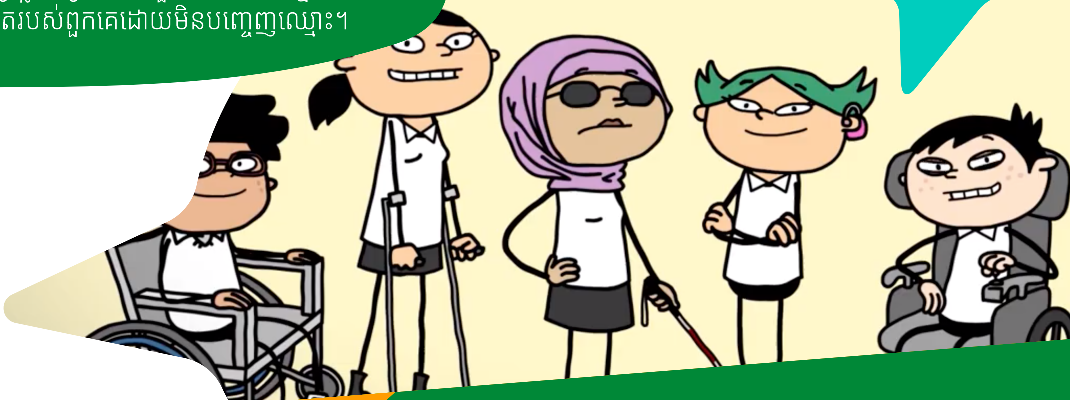

សកម្មភាពបន្ថែម៖

សកម្មភាពនេះអាចជួយអោយអ្នកចូលរួមអាចផ្ដោតទៅលើមេរៀនកាន់តែងាយស្រួល និងចងចាំបានល្អបន្ទាប់ពីមើលវីដេអូរួច។ មធ្យោបាយអន្តរកម្មរហ័សសម្រាប់អ្នកចូល។ សូមពន្យល់អ្នកចូលរួមថា អ្នកនឹងអានប្រយោគមួយចំនួនដែលបង្ហាញពីការលើកឡើង កាពិត ឬជំនឿមិនត្រឹមត្រូវប៉ុណ្ណោះ។
អ្នកចូលរួមអាចលើកដៃឡើង ប្រសិនបើពួកគេគិតថា ប្រយោគនេះជាការពិត ឬដាក់ដៃចុះបាន ប្រសិនបើពួកគេគិតថាវាមិនពិត គ្រាន់តែជាជំនឿមិនត្រឹមត្រូវប៉ុណ្ណោះ។

https://bit.ly/kahoot_disabilityandsexuality
ការពិត ឬជំនឿមិនត្រឹមត្រូវ៖

១. ជនមានពិការភាពមានចំណង់ផ្លូវភេទ ហើយវាជារឿងធម្មតា។ (ពិត)
២. ជនមានពិការភាពមិនមានការណាត់ជួបជាមួយមនុស្សដែលគេពេញចិត្តទេ។ (មិនពិត)
៣. ជនមានពិការភាពអាចមាននិន្នាការផ្លូវភេទ និងអត្តសញ្ញាណយេនឌ័រផ្សេងៗពីគ្នា។ (ពិត)
៤. ជនមានពិការភាពអាចប្រឈមនឹងបញ្ហា ដែលមនុស្សទូទៅប្រហែលជាអាចជួបប្រទះដែរ ដូចជា ការហួងហែងហួសហេតុពីឪពុកម្ដាយជាដើម។ (ពិត)
៥. យុវជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានសុខភាពផ្លូវភេទ និងការទទួលបានសេវា សុខភាពផ្លូវភេទ ដោយមិនគិតពីពិការភាព ។ (ពិត)

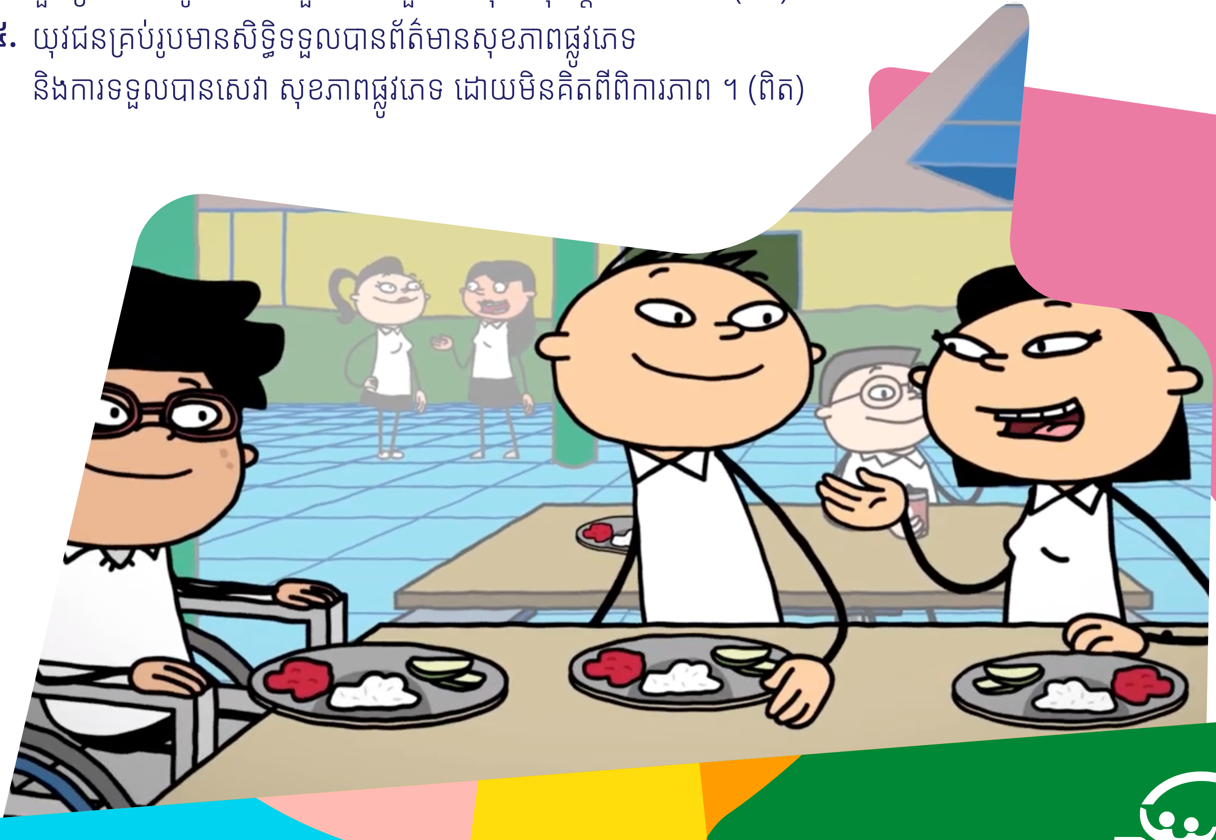

សង្ខេបគន្លឹះសំខាន់ៗ

បញ្ចប់វគ្គដោយបញ្ជាក់ពីចំណុចសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

ជនមានពិការភាពក៏មានអារម្មណ៍ផ្លូវភេទ មនោសញ្ចេតនាស្នេហា និងទំនោរផ្លូវភេទ ដូចអ្នកដទៃទៀតដែរ។ពួកគេមានតម្រូវការ និងចំណង់ផ្លូវភេទដូចគ្នាទៅនឹងមនុស្សផ្សេងទៀត ហើយពួកគេអាចមានទំនោរផ្លូវភេទខុសៗគ្នា (អ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា ស្រឡាញ់ភេទផ្ទុយគ្នាស្រឡាញ់មិនរើសភេទជាដើម)។នៅក្នុងទំនាក់ទំនងស្នេហាអ្នកមានពិការភាពក៏ចង់បានការគោរពការយល់ព្រមការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា និងភាពរីករាយដូចគ្នានឹងមនុស្សទូទៅដែរ ហេតុនេះហើយមនុស្សគ្រប់រូប មិនថាជាជនពិការ ឬមិនពិការនោះទេ ចាំបាច់ត្រូវយល់ដឹងអំពីការបង្ហាញអារម្មណ៍មនោសញ្ចេតនាស្នេហាទៅកាន់ដៃគូទើបទំនាក់ទំនងស្នេហាប្រកបដោយសេចក្តីរីករាយព្រមទាំងសុខភាពផ្លូវភេទនិងរៀនទទួលយកនូវការបដិសេធ។ទោះជាយ៉ាងនេះក្តីជនមានពិការភាពភាគច្រើនអាចប្រឈមនឹងបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា ការការពារហួសហេតុពីសំណាក់ឪពុកម្តាយ ឬ មិត្តភក្តិដែលយល់ច្រឡំអំពីពិការភាពរបស់ពួកគេ ដោយមានផលលំបាកក្នុងការបង្ហាញអារម្មណ៍ចេញមកក្រៅ និងការព្រមព្រៀងដោយពាក្យសំដីជាដើម។ លើសពីនេះទៀត យុវជនដែលមានពិការភាពផ្នែកបញ្ញា នៅក្នុងបរិបទជាច្រើនពួកគេមិនអាចផ្តល់ការយល់ព្រមតាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះការរួមភេទបានទេ ហើយពួកគេអាចជាជនរងគ្រោះនៃការរំលោភបំពានផ្លូវភេទដោយបុគ្គលណាម្នាក់ (រួមទាំងមិត្តភក្តិ) ដែលសម្លឹងឃើញផលប្រយោជន៍ពីពិការភាពរបស់ពួកគេ។ ប្រសិនបើអ្នកជាយុវជនដែលមានពិការភាពការអប់រំរឿងផ្លូវភេទអាចជួយផ្តល់ព័ត៌មានអំពីរបៀបនៅក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងទៅកាន់ដៃគូ ទំនាក់ទំនងស្នេហាប្រកបដោយផាសុខភាព និងអ្វីផ្សេងជាច្រើនទៀត។ ការប្រឹក្សាជាមួយឪពុកម្តាយ អាណាព្យាបាល អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព ឬមនុស្សពេញវ័យដែលអាចទុកចិត្តផ្សេងទៀតអំពីវិធីទទួលបានការអប់រំផ្លូវភេទដែលអ្នកត្រូវការ។

សូមជួយផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងនេះទៅកាន់យុវជនដទៃទៀតដើម្បីឱ្យមនុស្សកាន់តែច្រើនស្វែងយល់អំពី រឿងផ្លូវភេទគឺជារឿងដែលមនុស្សគ្រប់រូបសុទ្ធគិត និងនិយាយអំពីវា ។

**Co-created by
Maryada Neupane,
Naura Haryanto,
and Vouchleang Chhun.**